

→ contes

→ classes

Després d'obrir-se a la narrativa breu amb *La força de la gravetat*, Francesc Serés s'endinsa en un particular periodisme literari amb *La matèria primera*, una mirada a la classe mitjana catalana que va valer a l'autor una beca Octavi Pellissa. L'edita Empúries.

Assajos » Una biologia dels sexes i una petita història de la dona catalana del segle XX

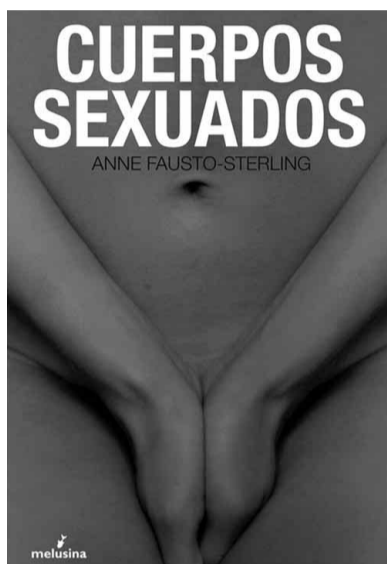
Visions de les diferències

'Cuerpos sexuados' és un cant a la diversitat i tolerància sexuals

Ignasi Franch

La biòloga Anne Fausto-Sterling ens entrega un apassionant assaig a *Cuerpos sexuados*, voluminós estudi que il·lustra fins a quin punt la ciència, teòricament objectiva, és indestruïble de la sociologia, de la psicologia i de la política. L'autora, en el seu repàs de la biologia dels sexes, esmenta dotzenes de situacions on la ciència ha pres (i segueix prenent) camins manifestament erronis a causa de l'ideari dels investigadors. I és que, com diu una citació de Donna Haraway amb què Fausto-Sterling pràcticament clou el llibre, la biologia és política per altres mitjans.

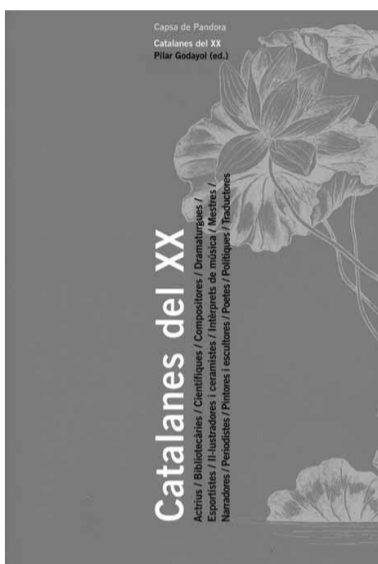
La tesi de l'autora és clara: els sexes, els gèneres i les identitats sexuals no es poden resoldre en classificacions basades en oposicions. L'equívoc de la concepció dualista dels sexes i la sexualitat queda de manifest amb els naixements d'individus intersexuals,

→ Portades dels dos volums.

una àrea d'estudi a la qual l'autora presta una atenció preferencial, com un exemple evident de com la ciència adapta el cas, l'individu, als seus paràmetres, i no a la inversa.

Un dels mèrits de *Cuerpos sexuados*, més enllà de la seva magnífica combinació de lucidesa i de vehemència, és la seva estructura: l'autora presenta un text exigent però entenedor per a qualsevol interessat

entrada anterior de Pilar Godayol dins la col·lecció «Capsa de Pandora», *Germanes de Shakespeare. 20 del XX*. En aquesta ocasió, Pilar Godayol no és l'autora d'una sèrie de perfils biogràfics, sinó l'editora d'un conjunt d'articles que pretenen inventariar —de manera necessàriament concisa— les aportacions femenines catalanes en tot un ampli ventall de professions.

Godayol s'encarrega d'assenyalar les principals dones traductores; Francesca Bartrina perfila les dramaturges; Joan Solà, les polítiques, i així fins a quinze especialitats, algunes de les quals que han estat assenyalades com a pròpies de l'univers femení, com les bibliotecàries. ■

Fitxa tècnica »

Sexes i dones

Autora: Anne Fausto-Sterling

Títol: 'Cuerpos sexuados'

Autora: Pilar Godayol (ed.)

Títol: 'Catalanes del XX'

»TV

Tomàquet dietètic a la 'tele' en català

Amb unes quantes emissions a l'esquena, ja es pot jutjar la proposta del nou magazín *Xtra*, una mena de refregit del tomàquet d'*Aquí hay tomate*, programa que imita indissimuladament en la construcció dels vídeos o, fins i tot, en les veus en *off*, però en format *light* i amb edulcorants dietètics. Sense l'aroma de seputurer d'altres programes de l'estil, *Xtramira el Tomate* i altres models menys ofensius com *Ahora*, per aixecar mitja hora de programa sobre informacions del cor i del món de l'espectacle, amb incursions en el cada cop més televisiu món d'Internet. Tot adaptat, això sí, a l'oasi de la *tele* en català, sense grolleries ni vexacions als famosos.

Gràcies a les seves escasses ambicions, ben editat, agradablement presentat per la bella Mariona Xuclà, segurament el programa compleix les expectatives de la cadena, però passa sense pena ni glòria. Sense el ritme embogit d'*Alguna pregunta més* ni el toc humà i proper de l'*Arucitys* de la mateixa 8TV, no passa de ser un programa omplidor de graella, correcte però molt anònim. ■ Conrad Vallverdú

En concert » 'Jazz' al·lucinat

L'arc iris negre

Després d'haver gaudit en poc temps del *funk* industrial de Maceo Parker, mentre esperem l'inici del 26è Festival de Jazz de Terrassa, els amants de les filigranes sonores hem assistit a la messiànica visita del saxofonista Steve Coleman, que ha presentat l'espectacle *Rhythm Edition*, amb peces del disc *Weaving symbolics*, a l'Auditori de Barcelona el dia 6 de febrer.

Liderant un septet amb dues bateries (els canviants i ja mítics Five Elements), Coleman ha fet un pas més en la seva exploració d'aquest jazz magnàtic anomenat M-Base (*macrobasic array of structured extemporization*). L'M-Base és una aposta compositiva i sintètica per l'alliberament melòdic, harmònic i rítmic total. A còpia de donar autonomia a cada intèrpret, fa que els seguidors del *hard bop* i del *free jazz* semblin uns estaquirots enganxats al metrònom.

Llargues composicions, orgàniques i holístiques, com un deliri narcòtic de Charlie Parker reformulat en algorismes, amagaven retalls d'estàn-

→ Coleman a l'Auditori.

dards del jazz sota les variacions contemporànies del cant de la taiwanesa Jen Shyu, i ritmes brasilers i africans sota les espesses xarxes dels timbalers Marcus Gilmore i Tyshawn Sorey. Tot plegat era brillant, i potser massa nou o estrany, ja que bona part del públic, astorat, va fugir comes ajudeme. Coleman és un geni que mai no serà profeta a la terra. La solució, que ja practica, és seguir l'exemple de Sun Ra: formar una «Astro-Solar Arkes-tra» i *passar de tot*. ■ Gabriel Almazan

Audició » Lexu's: pur 'pop-rock' catalanoandorrà

Apuntant directe al cor

Conrad Vallverdú

L'expressió de sentiments i la creació de reaccions emocionals és la prioritat que s'ha marcat Lexu's amb *Sent amb mi*, el tercer disc de llarga durada d'un grup que ja veu els deu anys d'existència. Atès que la cançó que dona títol al disc és la versió catalana que han preparat de *Take on me* del grup suec A-Ha, un *hit* que va triomfar en l'escena *pop* de la dècada dels vuitanta, ja podem estar avisats que l'aposta no és per la complexitat instrumental, sinó per les cançons estructurades específicament per enamorar l'oient. Les ei-

Fitxa tècnica »

Lexu's

Títol: 'Sent amb mi'

Segell: Picap, 2006

→ Un trio de tonades senzilles i sempre emotives.

nes?: la concisió—sempre durada de *single*—, l'optimisme, la senzillesa en l'apartat rítmic i la cura en la melodia i les tornades.

Segurament sense gaire intenció programàtica, Lexu's fan tota una declaració d'intencions amb la seva versió al català de l'èxit d'A-Ha, en una mostra que es dediquen al *pop* pur, dirigit a la sentimentalitat sense cap mena de discurs afegit, més enllà de

la discreta declaració d'amor a la pàtria realitzada a «Endavant».

El trio catalanoandorrà factura un disc de cançons per a esperits joves com ells —atents a la *peterpaniana* lletra de «Sentirem la vida»—, digui el que digui el document d'identitat de l'oient, i recupera aquell esperit ara baladístic, ara marxós, de la música lleugera dels anys vuitanta, acompanyada de detalls instrumentals a tenir en compte. ■